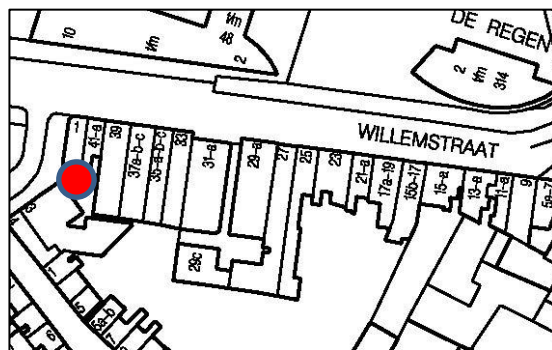

Wilhelminaplein 1

Deel van object Willemstraat 39-41b en Wilhelminaplein 1

Datum van aanwijzing: 15-1-2008

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Tweelaags hoekblok, bestaande uit winkels met bovenwoningen. In de jaren dertig van de twintigste eeuw heeft er een omzetting plaatsgevonden van herenhuis naar winkel-woonhuis. De gevelopeningen van de ramen op de begane grond zijn vanwege deze functiewijziging gewijzigd in winkelpuien. De portieken met deuren zijn wel in oude stijl bewaard gebleven. Boven de dubbele portiek bevindt zich een balkon met smeedijzeren hekwerk.

Het blok is voorzien van risalieten met topgevels. Oorspronkelijk was het blok groter, bij verdwijning van het oostelijke gedeelte is aan het huidige uiteinde een topgevel doormidden gesneden.

Het pand is uitgevoerd in baksteen onder een hoog geknikt schilddak. Vooral de zijgevel aan het Wilhelminaplein is rijk gedecoreerd met een metselmozaïek, uitgevoerd in gele baksteen. Het metselwerk van de voorgevel is soberder en heeft enkele speklagen en aanzet- en sluitstenen in de ontlastingsbogen die in een afwijkende kleur baksteen zijn uitgevoerd. De topgevels worden bekroond door een gepleisterde band met siervaas. In de middenrisaliet van nummer 41 bevindt zich een dubbele portiek met oorspronkelijke toegangsdeuren. Daarboven bevindt zich een balkon met een ijzeren hek van siersmeedwerk.

Op de verdieping zijn brede ramen onder segmentbogen aangebracht met tegeltableau in een kader erboven en gevelankers. In het dakvlak aan de voorzijde is nog een authentiek dakkapelletje met piron bewaard gebleven.

Waardering

Het hoekblok heeft architectonische en kunstzinnige waarde vanwege de harmonische afstemming van sobere vormgeving en rijk toegepaste materialen, details en decoraties: zoals gepleisterde banden met siervazen, pironen, smeedijzeren balkonhekwerk en het metselmozaïek in de zijgevel. Het pand is van belang wegens zijn bijzondere detaillering en als karakteristiek voorbeeld van de bouwtrant uit het begin van de 20e eeuw.

Het blok van winkels/woningen heeft mede door zijn opvallende detaillering een hoge belevingswaarde als afsluiting van het Wilhelminaplein en de Willemstraat. Het blok is qua stijkenmerken een gedeelte van een oorspronkelijke langere straatwand. De straatwand is doorsneden ter hoogte van het midden van de tweede topgevel. Het hoekblok heeft ondanks bouwkundige ingrepen (o.a. de erker op de eerste verdieping) haar oorspronkelijke karakter van het exterieur en interieur in hoofdzaak behouden.

Het hoekblok heeft een markante ligging op de hoek van de Willemstraat en het Wilhelminaplein.

De Willemstraat/Wilhelminaplein ligt niet binnen een archeologisch verwachtingsgebied.

De functie en typologie van winkels met bovenwoningen duiden op het sociaal-economisch aspect van de ontwikkeling van de centrumfunctie van Eindhoven.

Het geheel vormt een onderdeel van de eerste stadsuitbreiding ten westen van het stadsdeel Bergen na de aanleg van de Willemstraat in 1885 (naar Strijp) en bepaalt mede de herkenbaarheid van de

Gemeentelijk monument

historische ontwikkeling van de stad. Aan de Willemstraat werden in opdracht van particulieren herenhuizen gebouwd in dezelfde bouwtrant. De bebouwing wordt gekenmerkt door de functiemenging en de nog grondgebonden woningen in hoge dichtheden. Het Wilhelminaplein is in dit stadsdeel de belangrijkste stedelijke ruimte. De middenstanders toonden hun welstand in het uiterlijk van hun woningen en winkels. Dit fenomeen is ook te zien bij dit pand.

Het hoekblok is representatief voor de vroeg 20e eeuwse architectuur door zijn decoratieve elementen en bijzondere detailleringen.

Het hoekblok is een samenhangend geheel met de straatwanden van zowel de panden aan het Wilhelminaplein als de Willemstraat. In deze omgeving is het Wilhelminaplein de belangrijkste stedenbouwkundige ruimte.

De stedenbouwkundige lijn van de Willemstraat wordt ondersteund door de architectuur, hoewel deze context (richting het centrum) enigszins doorbroken is als gevolg van het doorbreken van de straatgevelwand.

Het geheel vormt een onderdeel van de eerste stadsuitbreiding ten westen van de Bergen na de aanleg van de Willemstraat in 1885 en bepaalt mede de herkenbaarheid van de historische ontwikkeling van de stad.